

C) A község

A városhoz mindig is hozzátartoztak a városlakók közösségi, kommunális intézményei (iskolák, kórházak, menhelyek) – közülük a városi közösség egészét szimbolizáló városházák, községházák, polgármesteri paloták stb. a várhoz és a templomhoz hasonló központi szerepet kaptak a városkép formálásában.

D) A műhely

A városok sosem csupán a szakrális, reprezentációs rituálék vagy a laikus kollektíva megmutatkozási helyei voltak: gazdasági funkcióikat nem lehet túlbecsülni. Mumford a műhely fogalmával jelöli, hogy a városokban mindig is zajlott termelő tevékenység – kezdetben nyilván primitív kézműves ipar, később fejlettebb kooperációk stb.

A városi műhely a mai városban inkább a szolgáltatások terén érhető tetten. A boltosok régi utcáinak feladatait a nagy szolgáltatóházak és bevásárlóközpontok látják el. Ezek az intézmények vették át a régi városok kommunális találkozóhelyének, az agórának a funkcióit is.

E) A piac

(...)

Immár a megalopoliszok kora köszöntött ránk – úgyszólván a szemünk látára születnek olyan tíz-, tizenöt-, húszmilliós városregiók, mint Lagos, Shanghai, São Paulo, Kairó – de a fejlett világban is elképesztő mérvű városkoncentráció megy végbe. Gondoljunk csak Los Angeles körzetére: városok-e még ezek a számtalan kisebb központra tagolódó képződmények? Vagy mi történik ma például Hollandiában, ahol Amszterdamtól Hágáig lényegében összeértek a városias jellegű települések? Lehet-e itt még centrumról és perifériáról, belvárosról és külvárosról beszélni?

(...)

Vidor Ferenc
(Mindentudás Egyeteme, 2004. február 9.)